

VYSVĚTLENÍ K PRACOVNÍMU NÁVRHU NOVÝCH BOHOSLUŽEBNÝCH FORMULÁŘŮ

- Za základní podobu považujeme bohoslužby s večeří Páně; vzhledem k obvyklé praxi si ale netroufneme nepočítat také s bohoslužbami bez VP.
- Formulář A je v církvi (s úpravami) zřejmě nejpoužívanější – pokusíme se ho proto revidovat a použít.
- U formulář B jsme zjistili, že se v podobě, kterou předkládá Agenda ČCE, nikde nepoužívá, aplikují se jen některé jeho prvky (předřazení ohlášek před kázání, tedy do služby Slova, sbírka vykonávaná během bohoslužeb, některé části přípravy k večeří Páně).
- Formulář C zachycuje praxi v několika sborech s rezidui luterské tradice (a to stejně jen zčásti), proto jsme se rozhodli jej ponechat beze změn.
- Formulář D považujeme za dobrou cestu k liturgicky bohatší a ekumenicky orientované podobě evangelické bohoslužby – pokusíme se v ní pokračovat.
- Nerozhodli jsme se pro užití konkrétního lekcionáře pro jednotlivé neděle. Formulář úzce svázaný s určitými texty je totiž nepoužitelný v případě volby textů jiných. Formuláře proto hodláme navázat na neděle a svátky podle liturgického (církvního) roku, některé formuláře navázány na různá témata křesťanské víry (podobně jako je tomu např. v německé reformované agendě).
- Aby byly bohoslužebné texty použitelné v co nejširším měřítku, chceme vytvářet „moduly“ – výměnné prvky v rámci jednotlivých bohoslužebných pořádků, které bude možno kombinovat.
- Za důležitou považujeme těsnou spolupráci s komisí pro přípravu nového zpěvníku (zejména v oblasti použití responsoriálních žalmů, nepísňových forem, liturgických zpěvů apod.).

- Ve všech formulářích počítáme se vstupní hudbou na začátku a s postludiem na konci bohoslužeb. (Kde je to možné, necht' je preludium součástí bohoslužeb, tzn., že se začíná hrát až ve chvíli, kdy všichni účastníci bohoslužeb včetně sloužících jsou již na svých místech.)
- Jednu část bohoslužeb jsme z nedostatku lepších nápadů nazvali „koinonická část“ – řadíme do ní sborová oznámení, přímluvné modlitby a sbírku (dalo by se sem podle některých zařadit i slovo poslání, které následuje). Sbíрку tak důsledně integrujeme do bohoslužeb (místo obvyklé praxe sbírky při vycházení). Nemáme však dořešeno, jaká by měla být její podoba (obíhající košíček?, za písně, hudby nebo bez doprovodu?)

PRACOVNÍ NÁVRHY FORMULÁŘŮ

A1 (bohoslužby s večeří Páně)

- vychází z formuláře A v současné agendě, který je (byť s úpravami) nejrozšířenější, beze změn (přesto by bylo vhodné formulář doplnit např. odpovědí sboru na pozdrav předsedajícího)
- vstupní modlitba může mít trojdílné schéma (viz Agenda 1983, 1. díl: adorace/anamnéze, vyznání vin, prosba o Ducha svatého) – pak je otázka, zda by tu po vyznání vin nemělo následovat slovo milosti a zda je dobré, aby bylo ještě jedno vyznání vin po kázání
- vstupní modlitba může mít také podobu podle členění kolekty (oslovení, anamnéze, prosba, konkluze)
- eucharistická modlitba je v tomto formuláři zkrácena na instituci a modlitbu (epiklézi), tak jak je tomu v některých reformovaných agendách (např. francouzské ref. církve) – otázkou však zůstává, jestli tato redukce není vhodná pouze pro vysluhování při bohoslužbách zkrácených z pastoračních ohledů (např. u nemocných)

Úvodní část	
<i>Preludium / vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i> K: Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. S: Amen.	
<i>Pozdrav</i> K: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.	
<i>Vstupní slovo</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Vstupní/úvodní modlitba</i>	
<i>Mezizpěv (pěvecký sbor)</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>2. čtení</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	
<i>Vyznání vin</i>	
<i>Slovo milosti</i>	
<i>Vyznání víry</i>	
<i>Píseň</i>	
Služba stolu Kristova	
<i>Slova ustanovení večeře Páně</i>	
<i>Modlitba – epikléze</i>	
<i>Pozvání</i>	
<i>Vysluhování</i>	
<i>Propouštění</i>	
<i>Modlitba po přijímání</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přímluvná modlitba</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Sbirka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>3. čtení (poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	

A2 (bohoslužby bez večere Páně)

- tento formulář je zkrácenou verzí formuláře A1
- vyznání vin se slovem milosti, jakož i vyznání víry nepatří jen do svátostné bohoslužby, jsou součástí každé bohoslužby Slova, jejich umístění však může být různé (vyznání vin a slovo milosti může být součástí úvodní modlitby nebo modlitby po kázání, vyznání víry se může po kázání říkat nebo zpívat)
- ani z tohoto formuláře není vyloučeno pozdravení pokoje, může být umístěno za vyznání víry

Úvodní část	
<i>Preludium / vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i> K: Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. S: Amen.	
<i>Pozdrav</i> K: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.	
<i>Vstupní slovo</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Vstupní/úvodní modlitba</i>	<i>Vstupní modlitba s vyznáním vin</i> <i>Slovo milosti</i>
<i>Mezizpěv (pěvecký sbor)</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>2. čtení</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	<i>Vyznání víry</i>
<i>Píseň</i>	<i>Vyznání víry formou písně</i>
Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přímělná modlitba</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Sbírka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>3. čtení (poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	

D1 (bohoslužby s večerí Páně)

- vychází z formuláře D1 v Agendě a inspiruje se mešním kánonem a luterskými bohoslužebnými pořádky
- u tohoto formuláře narážíme na nedostatek příslušných liturgických textů (nemáme např. obecně přijímaný Confiteor) a nepísňových zpěvů (domníváme se však, že lze recitovat předtištěné texty nebo zpívat sloky některých písní z EZ)
- formulář předpokládá ustálené pořadí čtení (starozákonní, epištolní, evangelijní)
- slovo poslání není dalším čtením celé perikopy, je spíše „slovem na cestu“, může být i citací z některého z přečtených oddílů

Úvodní část	
<i>Vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i>	
<i>Pozdrav</i>	
<i>(Vstupní slovo)</i>	
<i>(Píseň)</i>	
<i>Vyznání vin (confiteor)</i>	
<i>Kyrie</i>	
<i>Slovo milosti</i>	
<i>Gloria</i>	
<i>Modlitba (kolekta)</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení (Starý zákon)</i>	
<i>Žalm (čte se nebo zpívá)</i>	
<i>Gloria Patri</i>	
<i>2. čtení (epištol)</i>	
<i>Píseň nebo zpěv Haleluja</i>	
<i>3. čtení (evangelium)</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	
<i>Vyznání víry</i>	
<i>Píseň</i>	
	Koinonická část
	<i>Sborová oznámení</i>
	<i>Přímluvná modlitba</i>
	<i>Sbírka</i>
	<i>Píseň</i>
Služba stolu Kristova	
<i>Preface</i>	
<i>Sanctus</i>	
<i>Eucharistická modlitba:</i>	
<i>Anamnéze</i>	
<i>Instituce (slova ustanovení)</i>	
<i>Memores igitur</i>	
<i>Epikléze</i>	
<i>Communio sanctorum</i>	
<i>Doxologie</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Agnus Dei</i>	
<i>Pozvání</i>	
<i>Vysluhování/Přijímání</i>	
<i>Propouštění</i>	
<i>Modlitba po přijímání</i>	
<i>(Píseň)</i>	

Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přímluvná modlitba</i>	
<i>Sbirka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>(Slovo poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	

D2 (bohoslužby bez večere Páně)

- tento formulář je zkrácenou verzí formuláře D1, není tedy totožný s formulářem D2 současné Agendy (nově pojaté texty nepovažujeme za nutnost k vytvoření nového formuláře, tradiční i nové texty by mělo být možné zařadit na známá místa; pokládáme za podstatné, aby ti, kdo připravují bohoslužby, porozuměli tomu, kde a proč mají jejich jednotlivé prvky své místo a aby byli pak schopni vlastní tvorby jednotlivých modulů či jejich správné volby a zařazení)

Úvodní část	
<i>Vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i>	
<i>Pozdrav</i>	
<i>(Vstupní slovo)</i>	
<i>(Píseň)</i>	
<i>Vyznání vin (confiteor)</i>	
<i>Kyrie</i>	
<i>Slovo milosti</i>	
<i>Gloria</i>	
<i>Modlitba (kolekta)</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení (Starý zákon)</i>	
<i>Žalm (čte se nebo zpívá)</i>	
<i>Gloria Patri</i>	
<i>2. čtení (epištola)</i>	
<i>Píseň nebo zpěv Haleluja</i>	
<i>3. čtení (evangelium)</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	
<i>Vyznání víry</i>	
<i>Píseň</i>	
Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přímluvná modlitba</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Sbirka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>(Slovo poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	

E1 (bohoslužby s večeří Páně)

- tento formulář je pokusem o „třetí cestu“, kombinuje tradiční prvky s některými novými návrhy, úvodní modlitba se předpokládá jako krátká, na bázi kolekty
- vyznání vin (+ Kyrie) a slovo milosti se nachází buď v úvodní části nebo po kázání
- formulář ukazuje, že pozdravení pokoje nemusí jen předcházet pozvání ke stolu Páně, nýbrž že také může navazovat na vyznání vin a slovo milosti, ale následovat i po vysluhování

Úvodní část	
<i>Vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i>	
<i>Pozdrav</i>	
<i>Vstupní slovo</i>	
<i>Píseň (žalm)</i>	
<i>Úvodní modlitba</i>	
–	<i>Vyznání vin</i>
	<i>(Kyrie)</i>
	<i>Slovo milosti</i>
<i>Píseň nebo zpěv Gloria</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>2. čtení</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	
<i>Vyznání vin</i>	–
<i>Kyrie</i>	
<i>Slovo milosti</i>	
<i>Pozdrav pokoje</i>	–
<i>Vyznání víry</i>	
<i>Píseň</i>	
Služba stolu Kristova	
<i>Preface</i>	
<i>Sanctus</i>	
<i>Eucharistická modlitba:</i>	
<i>Anamnéze</i>	
<i>Instituce (slova ustanovení)</i>	
<i>Memores igitur</i>	
<i>Epikléze</i>	
<i>Communio sanctorum</i>	
<i>Doxologie</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Lámání chleba</i>	
<i>Agnus Dei</i>	
<i>Pozvání</i>	
<i>Vysluhování/Přijímání</i>	
<i>Propouštění</i>	
–	<i>Pozdrav pokoje</i>
<i>Modlitba po přijímání</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přimluvná modlitba</i>	
<i>Sbirka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>3. čtení (poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	

E2 (bohoslužby bez večeře Páně)

- tento formulář je zkrácenou verzí formuláře E1

Úvodní část	
<i>Vstupní hudba</i>	
<i>Otevření</i>	
<i>Pozdrav</i>	
<i>Vstupní slovo</i>	
<i>Píseň (žalm)</i>	
<i>Úvodní modlitba</i>	
–	<i>Vyznání vin</i>
	<i>(Kyrie)</i>
	<i>Slovo milosti</i>
<i>Píseň nebo zpěv Gloria</i>	
Služba Slova	
<i>1. čtení</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>2. čtení</i>	
<i>Kázání</i>	
<i>Modlitba po kázání</i>	
<i>Vyznání vin</i>	–
<i>Kyrie</i>	
<i>Slovo milosti</i>	
<i>(Pozdrav pokoje)</i>	–
<i>Vyznání víry</i>	
<i>Píseň</i>	
Koinonická část	
<i>Sborová oznámení/ohlášení</i>	
<i>Přímluvná modlitba</i>	
<i>Modlitba Páně</i>	
<i>Sbírka</i>	
<i>(Píseň)</i>	
Závěrečná část	
<i>3. čtení (poslání)</i>	
<i>Požehnání</i>	
<i>Píseň</i>	
<i>Postludium</i>	